# 3. Eesti asundused Wenemaal.

## I. Põhja-Õhtu asunduste ringkond.

### 1. Eesti asundused Peterburi kubermangus.

#### a) Peterburi asundus.

1. Kõige suurem ja tähtsam Eesti asundus on Peterburi Eesti asundus. Eestlaste arwu wõib Peterburis ümbrusega wähemalt 50.000 peale arwata. Eestlasi on siin igas ametis ja seisuses leida. Neil on siin oma kirik, kogudus 2 õpetajaga, kirikukool 7 õpejõuga, hariduseselts, kes 7 algkooli ülewal peab, krediit-, laenu- ja hoiu-ühisus, nais-ühisus, 3 üliõpilaste ühisust jne.

Kodumaa saatusest´ on Peterburi eestlased igal ajal soojalt osa wõtnud, esimesest eestlaste ärkamiseajast kuni wiimase ajani, kus Eesti autonoomia nõudmine ja selleks otstarbeks 30.000-lise rahwahulga meeleawalduse toimepanek suurt tähelepanemist on äratanud. Iga ettewõte kodumaal on siin toetust ja sooja wastutulemist leidnud.

2. Teine tähtsam Eesti asundus Peterburi kubermangus on Kroonlinn. Siin elab 1300 eestlast (ennem elas üle 5000). Oma kogudus, kirik, kool ja heategew selts.

#### b) Oudowa kreisis.

Peterburi linna järele tuleb küll Oudowa kreisi kõige pererikkamaks Peterburi kubermangu eestlaste poolest lugeda. Oudowa kreisis elab umbes 40 tuhat eestlast, mis ligi 20% kreisi elanikkudest wälja teeb. Nende waimline ja majandusline järg on wäga mitmekesine. Ühed on tublisti edenenud, mõned aga ka palju maha jäänud. Eesti asundusi on siin 40 ümber ja need on:



Eesti asundused ja asupaigad Wenemaal, 1918, lk. 14